

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Спадкове право»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Брюховецька Марина Сергіївна

к.ю.н.,

доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-099-922-77-79
Електронна адреса	marina_bryuhovetsk@meta.ua
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи знань щодо правового регулювання спадкування, умінь і навичок тлумачення та застосування цивільного законодавства при вирішенні практичних завдань щодо спадкування.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 18 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 56 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання - викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат(есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських, передекзаменаційних індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних та семінарських занять; обговорення матеріалу теми; виконання практичних завдань; вибіркоче тестування на заняттях; поточна модульна робота; доповіді з рефератами та їх обговорення; моделювання правових ситуацій; оцінка підготовлених проектів документів. Підсумковий контроль: залік
Базові знання	Наявність базових знань про цивільні відносини та їх правове регулювання (Цивільне право)
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
1.	знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3)	давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН 5)
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
2.	здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права (СК 5);	застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН 21)
3.	знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (СК 8)	надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (ПРН 23);
4.	здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК 16)	застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН 21)
5.	здатність аналізувати окремі види приватноправових відносин, усвідомлювати особливості їх правового регулювання, визначати ефективні способи їх охорони та захисту.	аналізувати окремі види приватноправових відносин, визначати особливості їх правового регулювання, застосовувати ефективні способи їх охорони та захисту.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1 Спадкове право		
Тема 1. Поняття спадкового права та його джерела	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття спадкового права України; 2) Система спадкового права; 3) Співвідношення спадкового права з цивільним правом та іншими галузями права; 4) Історія становлення спадкового права; 5) Джерела спадкового права; 6) Роль судової практики в регулюванні спадкових правовідносин. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 2. Спадкові правовідносини	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття спадкових правовідносин; 2) Суб'єкти спадкових правовідносин; 3) Об'єкти спадкових правовідносин; 4) Зміст спадкових правовідносин; 5) Підстави виникнення, зміни та припинення спадкових правовідносин; 6) Класифікація спадкових правовідносин. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти схему структури та видів спадкових правовідносин.
Тема 3. Спадкування за заповітом	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття заповіту та права на заповіт; 2) Тлумачення заповіту; 3) Права спадкодавця при укладенні заповіту; 4) Таємниця заповіту; 5) Види

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	заповіту; 6) Заповідальний відказ; 7) Загальні вимоги до форми заповіту; 8) Посвідчення заповіту при свідках. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти заповіт.
Тема 4. Спадкування за законом	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Відмінність спадкування за законом від спадкування за заповітом; 2) Черговість у спадкуванні за законом; 3) Поняття спорідненості; 4) Спадкування за правом представлення; 5) Заміна черговості спадкування; 6) Правила спадкування усиновленими особами та усиновлювачами; 7) Розмір частки у спадщині. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти схему (генеалогічне дерево) спадкоємців за законом.
Тема 5. Відкриття спадщини	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Підстави для відкриття спадщини; 2) Визначення місця і часу відкриття спадщини; 3) Особливості усунення від права на спадкування; 4) Склад спадщини. Права та обов'язки, що не входять до складу спадщини; 5) Права та обов'язки осіб, причетних до відкриття спадщини, пов'язані з оформленням спадкових справ; 6) Специфіка відкриття спадщини, коли місце і час смерті спадкодавця невідоме. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 6. Прийняття спадщини	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття прийняття спадщини; 2) Особливості прийняття спадщини окремими категоріями спадкоємців; 3) Поняття та форма заяви про прийняття спадщини; 4) Строки для прийняття спадщини та правові наслідки їх пропущення; 5) Право на відмову від прийняття спадщини та порядок його реалізації; 6) Вимоги до заяви про відмову від прийняття спадщини; 7) Підстави та порядок визнання спадщини відумерлою; 8) Поняття спадкування окремих видів майна. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Складіть заяву про прийняття спадщини.
Тема 7. Особливості спадкування окремих видів майна	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Специфіка спадкування земельних ділянок та житлових будинків (квартир); 2) Особливості розподілу спадкового майна, яке знаходиться у спільній частковій (сумісній) власності; 3) Специфіка спадкування корпоративних прав; 4) Особливості спадкування цілісного майнового комплексу, речей, обмежених в обороті; 5) Спадкування прав на об'єкти інтелектуальної власності; 6) Особливості спадкування обов'язків спадкодавця.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 8. Оформлення права на спадщину	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Правові засади державного регулювання оформлення права на спадщину; 2) Поняття оформлення права на спадщину; 3) Свідоцтво про право на спадщину, його форма, зміст, види, порядок оформлення; 4) Порядок і строки оформлення свідоцтва про право на спадщину і умови його видачі; 5) Оскарження спадкоємцем дій нотаріуса при отриманні відмови від вчинення нотаріальної дії. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 9. Спадковий договір	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття спадкового договору; 2) Сторони спадкового договору; 3) Зміст спадкового договору; 4) Вимоги до форми спадкового договору; 5) Порядок укладання, зміни та розірвання спадкового договору, забезпечення його виконання. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти спадковий договір.
Тема 10. Питання спадкування у міжнародному приватному праві. Загальна характеристика спадкового права зарубіжних країн	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування. Поточна модульна робота (тестування)	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Загальна характеристика спадкового права зарубіжних країн; 2) Поняття спадкування у міжнародному приватному праві; 3) Специфіка правового регулювання спадкових правовідносин, обтяжених іноземним елементом; 4) Спадкові права громадян України за кордоном. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.

Інформаційні джерела

1. Спадкове право: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. кол. авт. ; кер.авт. кол, канд. юрид. наук, доц. Нестерцова- Собакарь О.В. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр.справ. 2017. 164 с.
2. Кухаров О.Є. Спадкове право України : підручник. Київ : Алерта, 2020. 362 с.
3. Шишка Р.Б. Спадкове право в Україні: посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 228 с.
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. 6-те вид., перероб. і допов. /за заг. ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С.Кузнецової, В.В.Луця. К.: Юрінком Інтер, 2019. Т.ІІ. 1148 с
5. Кухарев О.Є. Теоретичні та практичні проблеми диспозитивності у спадковому праві: монографія. Київ: Алерта, 2019, 498 с.
6. Спадкове право : навчально-методичний посібник / Є. О. Харитонов, І. В. Давидова, О. І. Сафончик та ін.; за ред. Є. О. Харитонова, О. І. Сафончик, О. І. Цибульської. Одеса : Фенікс, 2019. 80 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу;
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- пакети тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені

в системі Opentest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про зарахування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1: відвідування лекції (8 балів); обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях (8 балів); тестування (8 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (8 балів); вирішення ситуаційних завдань (10 балів); виконання рефератів та презентацій (8 балів); науково-дослідна робота (10 балів)	60
Залік (підсумковий контроль у вигляді тесту)	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни